www.xtrapapers.com

Rewarding Learning

Uimhir Lárionaid

Uimhir Iarrthóra

General Certificate of Secondary Education
2018

Foghlaim don tSaol agus don Obair: Modúlach

Aonad 3
Saoránacht Áitiúil agus Dhomhanda

[GLW41]

GLW41

DÉ hAOINE 11 BEALTAINE, MAIDIN

AM

45 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Ní mór duit na ceisteanna a fhreagairt sna spásanna chuige sin.
Ná scríobh taobh amuigh den achar bhoscáilte ar gach leathanach nó ar leathanaigh bhána.
Comhlánaigh le dúch dubh amháin. **Ná scríobh le peann glóthaí.**
Tá an t-iatán (ina bhfuil **Foinse A**) le húsáid le Ceisteanna **4** agus **5** i **Roinn B**.
Freagair **gach** ceist sa scrúdpháipéar seo.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 40 an marc iomlán don pháipéar seo.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeisteanna **4** agus **5**.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní atá priontáilte ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

11248.07

www.xtrapapers.com

Roinn A

Freagair **gach** ceist sa roinn seo.

Ilchineálacht agus cuimsitheacht i dTuaisceart Éireann agus sa domhan mhór is ábhar don cheist seo.

1 **(a)** Ainmnigh grúpa mionlaigh eitneach **amháin** a chónaíonn i dTuaisceart Éireann.

______________________________ [1]

(b) Mínigh tairbhe **amháin** a bhaineann le cónaí a dhéanamh i sochaí atá ilchineálach go cultúrtha.

____

____

____

______________________________ [2]

(c) Mínigh an chiall atá le seicteachas.

____

____

____

______________________________ [2]

www.xtrapapers.com

Eagraíochtaí Neamhrialtasacha (ENRanna)(*NGOs*) is ábhar don cheist seo.

2 **(a)** Ainmnigh acmhainn **amháin** atá de dhíth ar Eagraíocht Neamhrialtasach (ENR) le hobair a dhéanamh go héifeachtach.

______________________________ [1]

(b) Sainaithin **agus** mínigh saincheist **amháin** a bpléann Eagraíocht Neamhrialtasach (ENR) léi.

____

____

____

______________________________ [2]

(c) Sainaithin **agus** mínigh dóigh **amháin** a dtig le hEagraíocht Neamhrialtasach (ENR) tionchar a imirt ar pholasaí rialtais.

____

____

____

______________________________ [2]

www.xtrapapers.com

Cearta agus freagrachtaí maidir le saincheisteanna áitiúla, náisiúnta agus domhanda is ábhar don cheist seo.

3 **(a)** Ainmnigh **dhá** dhóigh a ndéanann Eagraíocht Neamhrialtasach (ENR) cumarsáid leis an phobal faoina cuid oibre.

1. ______________________________ [1]

2. ______________________________ [1]

(b) Sainaithin **agus** mínigh **dhá** Airteagal ó Dhearbhú Uilechoiteann Chearta an Duine.

1. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

2. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

(c) Sainaithin **agus** mínigh **dhá** dhóigh a bhféadann cearta daonna duine aonair a bheith teoranta ag an rialtas.

1. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

2. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

www.xtrapapers.com

Roinn B

Freagair **gach** ceist sa roinn seo.

4 Léigh **Foinse A** agus bain úsáid aisti le cuidiú leat an cheist seo a fhreagairt.

(a) Mínigh **dhá** ghné de Chomhaontú Aoine an Chéasta.

1. ______________________________

____

____

____

____

______________________________ [2]

2. ______________________________

____

____

____

____

______________________________ [2]

www.xtrapapers.com

(b) Mínigh príomhghnéithe sochaí dhaonlathach.

[6]

www.xtrapapers.com

5 Agus tagairt á déanamh agat d'**Fhoinse A agus** don eolas agat féin, luacháil ról pobal áitiúil maidir le cuimsitheacht a chothú.

[10]

www.xtrapapers.com

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir Amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	

Marc Iomlán	

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

www.xtrapapers.com

Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
2018

Foghlaim don tSaol agus don Obair: Modúlach

Aonad 3
Saoránacht Áitiúil agus Dhomhanda

[GLW41]
DÉ hAOINE 11 BEALTAINE, MAIDIN

FOINSE A

www.xtrapapers.com

Iatán: Saoránacht Áitiúil agus Dhomhanda

Le húsáid le Ceisteanna 4 agus 5.

FOINSE A

Daonlathas agus Cuimsitheacht i dTuaisceart Éireann

Tugann Comhaontú Aoine an Chéasta breac-chuntas ar bhearta atá le déanamh le síocháin a thabhairt go Tuaisceart Éireann. Chuimsigh gné amháin den Chomhaontú bunú rialtas cineachta i dTuaisceart Éireann.

Tacaíonn Comhaontú Aoine an Chéasta le daonlathas i dTuaisceart Éireann. Cuimsíonn príomhghnéithe daonlathais cearta daonna a bheith ag daoine agus an ceart a bheith acu rialtas a thoghadh.

Féadann daoine ó éagsúlacht grúpaí a bheith i bpobail áitiúla. Is féidir go gcuimsíonn siad seo daoine ó ghrúpaí mionlaigh eitneacha, ó ghrúpaí reiligiúnacha agus ón phobal Leispiach, Aerach, Déghnéasach agus Trasinscneach (LADT).

Thig le pobail áitiúla cuidiú lena chinntiú go mothaíonn gach duine mar chuid den phobal trí chuimsitheacht a chothú. Is é bealach amháin ar féidir leo seo a dhéanamh ná grúpa pobail a bhunú. Tá cuimsitheacht tábhachtach cionn is go gcuideoidh sé le cinnte a dhéanamh de nach mothaíonn daoine i ngrúpaí mionlaigh go bhfuil siad imeallaithe nó eisiata.

Foinse: Príomhscrúdaitheoir